

KIAULIŲ RAGENOS STORIO YPATYBĖS

Vida Babrauskienė, Marija Paunksnienė,
Lietuvos veterinarijos akademija

Įvadas. Pastaruoju metu daug dėmesio skiriama gyvulių ir žmonių akies ragenos storio ir struktūros tyrimams. Ragenos storis matuojamas ultragarsiniu pachimetru. Pasak Slatter [6], ragenos storis priklauso nuo gyvulio rūšies, bet paprastai ragena būna plonesnė negu 1 mm. Šunų ir galvijų ragena storičiausia centre, arklių – prie *limbus*, o kačių ragenos storis labai įvairus.

Dauguma autorių ragenos storį matuoja keliuose taškuose. Gilger [2, 3] kačių ragenos storį matavo jos centre ir dviejuose periferiniuose taškuose – viršuje bei išorėje – ir pastebėjo, kad nėra didelio skirtumo tarp centro ir periferinių taškų. Tačiau ilgainiui iki 100 mėnesių kačių ragena ryškiai storėja ($p < 0,05$), o vėliau plonėja. Tai nebūdinga šunims. Jų ragena storėja palengva visą gyvenimą. Pastebėta, kad kuo vyresnis šuo, tuo mažesnis endotelio ląstelių tankis, tuo storesnė Descemeto membrana, o nuo jos priklauso visas ragenos storis. Amerikiečių mokslininkas Schoster [5] kačių ragenos storį tyrinėjo net 13 taškų ir nustatė, kad periferinėje išorinėje dalyje ragena šiek tiek storesnė, o periferinėje viršutinėje dalyje - plonesnė. Gwin [4] tyrinėjo šunų amžiaus ir ragenos endotelio ląstelių tankio, morfologijos ir ragenos storio ryšį. Šunų ragenos endotelio ląstelės labai panašios į kitų rūšių gyvulių, taip pat ir į žmogaus endotelio ląsteles. Atliekant tyrimus, paaiškėjo, kad su amžiumi žmogaus endotelio ląstelių skaičius mažėja, bet ląstelės didėja. Anot šio autoriaus, šunų ragena periferijoje gerokai storesnė negu centre ($p < 0,001$). Literatūros duomenimis, daugiausia tyrinėta šunų ir kačių ragenos storis bei struktūra, o duomenų apie stambiųjų gyvulių ragenos tyrinėjimus yra nepakankamai.